

ת"פ 6015/11/17 - אחמד אגבריה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 6015-11-17 מדינת ישראל נ' אגבאריה

בפני	כבוד השופט עמית פרייז
מבקש/ נאשם	אחמד אגבריה ע"י עו"ד בדר אלדין אגבריה
נגד	
משיבה/מאשימה	מדינת ישראל ע"י שלוחת תביעות נתניה

החלטה

לפני בקשת הנאשם לחזרה מהודיה.

השתלשלות ההליכים

ביום 2/11/17 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו הסעת תושב זר השוהה בארץ שלא כדין. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם הסיע שני תושבי אזור יהודה ושומרון אשר החזיקו באישורי כניסה לשטח המדינה המוגבלים למרחב קו התפר.

ביום 12/2/18 התקיים דיון הקראה בתיק. בפתח הדיון, סנגורו דאז של הנאשם (עו"ד ראסם ג'בארה) חשף את ביהמ"ש לפערים העונשיים בין הצדדים. ביהמ"ש הסביר לסנגור כי יש לבטא את הפערים בטיעונים לעונש ככל שהנאשם יודה. לאחר מכן הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום, והדיון נדחה לטיעונים לעונש במועד אחר, בכדי לקבל תסקיר שירות המבחן וחוות דעת ממנוה על עבודות שירות.

ביום 18/6/18 ניתנה חוות דעת הממונה, וביום 25/6/18 ניתן תסקיר שירות המבחן.

ביום 11/7/18 עתר סנגורו הנוכחי של הנאשם, עו"ד בדר אלדין אגבריה, לדחיית מועד הדיון, על מנת לבחון עם הנאשם, האם לאור האמור בתסקיר, עולה כי הנאשם מבקש לחזור בו מהודייתו בכתב האישום.

ביום 8/11/18 הוגשה הבקשה לחזרה מהודיה, וביום 22/11/18 הוגשה התגובה לבקשה.

ביום 29/11/18 ניתנה החלטה במסגרתה התבקש בא כוחו הקודם של הנאשם, עו"ד ג'בארה, להתייחס לבקשה.

מתגובת עו"ד ג'בארה עלה כי לפני הדיון שהתקיים ביום 12/2/18, הוא שוחח עם הנאשם, עבר עמו על חומר ראיות וייעץ לו להודות בעבירה.

הנאשם הסכים ובמהלך הדיון הודה בעובדות כתב האישום. כעבור כמה ימים, כאשר עו"ד ג'בארה ביקש להעביר לנאשם את הזימון לפגישה בשירות המבחן, הנאשם טען בפניו כי הוא טעה בכך שהודה בכתב האישום, הוא לא רוצה להודות בכתב האישום, וכל מה שהיה בבית המשפט אינו מקובל עליו. הנאשם ביקש מעו"ד ג'בארה שלא לטפל עוד בעניינו, ומסר לו כי פנה לייצוג פרטי. לאחר מכן הקשר בין הנאשם לבין עו"ד ג'בארה נותק.

חזרה מהודיה - המסגרת הנורמטיבית

סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

153. חזרה מהודיה

(א) "הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שירשמו".

החוק אינו מגדיר מה הם אותם "נימוקים מיוחדים" על פיהם יאפשר ביהמ"ש את החזרה מההודיה. ככלל, בפסיקה נקבע כי השאלה המרכזית לעניין זה הינה האם הנאשם מסר את הודייתו מרצון טוב וחופשי, לאחר שהבין את המיוחס לו בכתב האישום.

עם זאת, בע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' סמחאת**, הובעה גישה מקלה יותר ונקבע כי אף אם ההודיה ניתנה מתוך רצון טוב וחופשי, והנאשם טעה בשיקוליו בעת שמסר אותה, הרי שאם בית המשפט התרשם כי מטרת החזרה מההודיה אינה טקטית, אלא רצונו האוטנטי של הנאשם לעמוד על חפותו, יאפשר ביהמ"ש את החזרה מההודיה. גישה זו אף הובעה בע"פ 6349/11 **ננס שניידר נ' מדינת ישראל**.

ייצוגו של הנאשם על ידי עורך דין בעת מתן ההודיה, יהווה לרוב שיקול שלא לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו. כך, אף אם עורך הדין המליץ לנאשם להודות, תוך הבהרה שאם לא יודה יהיה צפוי לעונש כבד יותר. לעניין זה ראו ע"פ 10705/05 **מסיקה נ' מדינת ישראל**.

מבחן עזר נוסף אשר פותח בפסיקה הוא עיתוי הגשת הבקשה. בקשות לחזרה מההודיה אשר מוגשות לאחר מתן גזר הדין תתקבלנה רק במקרים נדירים מאד. במקרים בהם הבקשה מוגשת טרם מתן גזר הדין, הרי שעדיין יש לבחון את נסיבות הגשת הבקשה בעוד שמבחן העיתוי משמש כעזר להבנת המניע של הנאשם להגשת הבקשה. לעניין זה נקבע בתפ"ח (מחוזי מרכז) 15150-06-13 **מדינת ישראל נ' גטנך**:

"ככלל, מידת ההקפדה עם נאשם שמבקש לחזור בו מהודיה איננה נמדדת באופן בינארי, שחור ולבן, תוך הבחנה בין שני שלבים בלבד, לפני גזר דין ואחרי גזר דין. ישנן גם מדרגות ביניים. ישנם גוונים אפור. כך, למשל, כאשר גזר הדין לא ניתן עדיין, אך התקבל כבר תסקיר שלילי של שירות המבחן - במקרה כזה נראה את בקשת הנאשם לחזור בו מההודיה כקרובה יותר לבקשה המוגשת לאחר גזר דין. והטעם לכך ברור. ככל שנראה "שיקולי כדאיות" מובהקים יותר אצל הנאשם - כך ניטה יותר לדחות את בקשת החזרה מההודיה".

דיון והכרעה

בענייננו, הנאשם אינו טוען כי הודה בעובדות כתב האישום מתוך לחץ חיצוני או פנימי אשר הופעל עליו. לא נטען כי הנאשם הינו בעל מוגבלות כלשהי או שאינו מבין את השפה העברית. אדרבא, שבעת הודייתו הנאשם יוצג על ידי עורך דין שדובר ערבית, היא שפת אמו של הנאשם. אמנם מתסקיר שירות המבחן עלה כי הנאשם מתקשה בקריאה ובכתיבה, אולם לנתון זה לא הייתה אמורה להיות כל השפעה על עצם הבנת ההודיה.

בבקשה נטען כי תהליך גיבוש ההודיה ארך דקות מועטות. אולם, כבר צויין כי בפתח אותו דיון עו"ד ג'בארה יידע את ביהמ"ש בדבר הפערים העונשיים בין הצדדים, בניסיון מצידו לקיים גישור. משמע, לא היו בין הצדדים פערים **ראיתיים** שהצדיקו גישור. הדברים משתלבים עם כך שבתגובת עו"ד ג'בארה לבקשה (שהובאה לעיל), מסר כי עבר עם הנאשם על חומר הראיות בטרם הדיון וייעץ לו להודות במיוחס לו, וזה הסכים. הנה כי כן, הנאשם הודה לאחר שקלא וטריא של מצבו בתיק לאור היעוץ המשפטי שקיבל.

מהתסקיר שהוגש עלה כי הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירה, אולם ציין בפני שירות המבחן כי נאמר לו שמדובר בעובדים בעלי היתר כניסה לישראל, כפי שנאמר גם לבן אחותו, אותו החליף בהסעה. עוד טען הנאשם בפני שירות המבחן כי הוא מתקשה בקריאה וכתיבה, ועל כן לא הצליח להבין כי מדובר באישורי כניסה המוגבלים למרחב קו התפר, שאילולא כן, היה נמנע לדבריו, מלבצע עבירה זו.

בד בבד מקריאת התסקיר לא עולה כי הנאשם נסוג בו מהודייתו. כך הם פני הדברים אף ביחס לחוות דעת הממונה על עבודות שירות שניתנה בעניינו. אולם, מתגובת עו"ד ג'בארה עולה כי הנאשם הביע את רצונו לחזור בו מהודייתו כמה ימים לאחר מועד הדיון בו הודה, משמע זמן ניכר טרם רואיין בשירות המבחן ועל ידי הממונה.

בנסיבות אלה, נראה כי הנאשם גיבש דעתו לחזור בו מההודיה זמן קצר לאחר הדיון בו הודה, ואין לייחס משקל לאי אמירת הדברים, ברחל ביתר הקטנה, בראיונות האמורים שנערכו לו. משכך, אף לא ניתן לקשור בין המלצת שירות המבחן בתסקיר, להטלת עונש של מאסר קצר שלא בין כתיב בית הסוהר, לבין רצונו של הנאשם לחזור בו מהודייתו.

נוכח כל האמור, על פניו, לפחות ביישום הגישה המקלה בפסיקה שצויינה, ניתן היה לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו, שאמנם ניתנה בזמנו מתוך הבנה ורצון, לאחר ייעוץ משפטי, אולם לאחר זמן קצר התחרט הנאשם, וזאת לכאורה שלא ממניעים טקטיים אלא מרצונו לעמוד על כך שהינו חף מאשמה.

אולם, כעולה מהבקשה, אף כיום הנאשם אינו כופר ביסוד העובדתי של העבירה אלא מודה בכך שהסיע את שני השוהים הבלתי חוקיים. טענתו של הנאשם הינה שהיותו מתקשה בקריאה ובכתיבה, לא עמד בזמן אמת על כך שהאישורים שהחזיקו השניים מוגבלים למרחב קו התפר. לטעמי, אף אם הנאשם היה משכנע את בית המשפט שכך היה בפן העובדתי, קשה עד מאד לבסס על כך טענת הגנה של טעות במצב דברים, או סייג אחר לאחריות הפלילית.

הנה כי כן, סיכויי הגנתו של הנאשם ככל שההליך יחזור לשלב ההקראה, על דרך קבלת הבקשה לחזרה מההודיה, הינם קלושים למדי. במצב דברים זה, אין כל תכלית בקבלת הבקשה, שהרי הדבר יוביל הלכה למעשה לאותה תוצאה של הכרעת דין. ודוק, היותו של אותם שני שוהים בלתי חוקיים מוריש כניסה למרחב קו התפר מצויינת בכתב האישום בו הודה הנאשם, כך שנסיבה זו תעמוד לזכותו בעת טיעונים לעונש.

אשר על כן, הותרת ההודיה על כנה איננה גורמת לכל עיוות דין לנאשם, בבחינת הרשעת הזכאי. היא אף לא מביאה לכך שתגרע נסיבה מקלה לעונש, אם כי אף אם היתה מתקיימת גריעה שכזו, לא היה בכך בכדי להוות עיוות דין.

בשים לב לכל האמור, הבקשה לחזרה מההודיה נדחית.

התיק נקבע לטיעונים לעונש ליום 22/1/19 שעה 12:00. סנגורו של הנאשם יודיע לו על מועד הדיון וחובת התייצבותו.

המזכירות תעביר את ההחלטה בהקדם הניתן לבאי כוח הצדדים.

ניתנה בלשכה, היום, כ"ב טבת התשע"ט, 30 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

